

ชื่อ..... ชั้น ม.3/.....เลขที่.....

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยปรับปรุงและปฏิรูปประเทศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามว่าเหตุการณ์ต่อไปนี้ เกิดขึ้นในรัชกาลใด (รัชกาลที่ 4 - รัชกาลที่ 7)

- .....1. เกิดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ 2475
- .....2. เริ่มให้ขุนนางสวมเสื้อเข้าเฝ้าเป็นครั้งแรก ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ชาวต่างชาติดูถูกว่าเป็นคนป่าเถื่อน
- .....3. ไทยทำสนธิสัญญาเบาริงกับอังกฤษเมื่อวันที่ 18 เมษายนพ. ศ. 2398
- .....4. จัดทดลองเกี่ยวกับการปกครองตนเองในเมืองจำลอง "ดุสิตธานี" ในพระราชวังดุสิต เพื่อใช้เรียนรู้เรื่องประชาธิปไตยตามแบบตะวันตก
- .....5. เปิดใช้ทางรถไฟสายแรก กรุงเทพ - นครราชสีมา
- .....6. ไทยเข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ 1 ทำให้มีโอกาสขอแก้ไขสนธิสัญญาที่ไม่เป็นธรรมกับชาติตะวันตกจนเป็นผลสำเร็จ
- .....7. มีการแต่งตั้งอภิรัฐมนตรีสภาประกอบด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ที่ทรงคุณวุฒิ 5 พระองค์ เพื่อเป็นที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน
- .....8. ยกเลิกระบบไพร่และทาสในสังคมไทย ทำให้คนไทยมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน
- .....9. ตั้งโรงกษาปณ์สิทธิการ เพื่อผลิตเงินเหรียญชนิดต่างๆ แทนเงินพดด้วงแบบเดิม
- .....10. ประกาศใช้พระราชบัญญัตินามสกุลขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามว่าข้อความที่กำหนดให้ถูกหรือผิด (พิมพ์ตอบ ถูก/ผิด เท่านั้น)

- .....1. ในสมัยรัชกาลที่ 4 อัตราแลกเปลี่ยนซื้อขายเหรียญกับเงินไทย คือ 3 เหรียญกษาปณ์ เท่ากับ 5 บาท 12 เหรียญกษาปณ์ เท่ากับ 20 บาท
- .....2. ในปลายรัชกาลที่ 4 พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ขึ้นในพระบรมมหาราชวัง
- .....3. ใน พ.ศ.2443 ไทยสามารถส่งออกข้าวได้มากถึงร้อยละ 50 ของการผลิต
- .....4. การยกเลิกระบบไพร่และทาส ทำให้มีแรงงานเพิ่มมากขึ้น
- .....5. งานแสดงศิลปกรรมและพาณิชยกรรมถูกจัดขึ้นครั้งแรกที่โรงนาหลวง พระราชวังพญาไท

- .....6. ไทยสั่งซื้อเครื่องจักรผลิตเหรียญจากเยอรมนี เพื่อรองรับการค้าที่ขยายตัวในสมัยรัชกาลที่ 4
- .....7. การที่มีชาวจีนอพยพไปยังหัวเมืองใหญ่ๆ ทำให้เกิดกิจการโรงสี โรงเลื่อย ฯลฯ ตามมา
- .....8. หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 สิ้นสุดลง ได้เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก
- .....9. การเปิดใช้ทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ทำให้การค้าขยายตัว
- .....10. หลังทำสนธิสัญญาเบาว์ริง สินค้าออกที่สำคัญของไทย คือ เครื่องเทศ

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. พระมหากษัตริย์ไทยสมัยปรับปรุงและปฏิรูปประเทศ ทรงมีคุณลักษณะใดที่ถือเป็นหน้าที่ดีในการทำให้ไทยมีความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรือง
  - ก. ทรงมีสายพระเนตรที่มองการณ์ไกล
  - ข. ทรงมีพระปรีชาสามารถในด้านการปกครอง
  - ค. ทรงมีข้าราชการที่มีความสามารถเป็นที่ปรึกษาที่ดี
  - ง. ทรงมีความทันสมัย รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลก
2. การปกครองแบบเทศาภิบาลเป็นการปกครองในลักษณะเช่นใด
  - ก. แบ่งอำนาจกันปกครอง
  - ข. รวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง
  - ค. กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
  - ง. ปกครองกันเองอย่างอิสระ
3. เหตุการณ์ในข้อใดที่ไม่ได้เกิดขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
  - ก. การปฏิรูปการศึกษา
  - ข. การจัดตั้งกระทรวง
  - ค. การใช้วิธีการเกณฑ์ทหารตามแบบตะวันตก
  - ง. ประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
4. สภาก่อตั้งราชการแผ่นดินซึ่งตั้งขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีหน้าที่ตามข้อใด
  - ก. ปฏิบัติงานตามที่รัชกาลที่ 5 ทรงมอบหมาย
  - ข. อนุมัติงบประมาณเพื่อใช้ในการปฏิรูปประเทศ
  - ค. เป็นที่ปรึกษาเรื่องต่างๆ ที่ทำให้บ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า
  - ง. ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สำเร็จราชการในคราวที่รัชกาลที่ 5 เสด็จต่างประเทศ
5. ข้อใดคือสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิรูปการปกครองประเทศ
  - ก. ความวุ่นวายภายในประเทศ
  - ข. ความเสื่อมของระบบมูลนาย โพร
  - ค. โครงสร้างทางการปกครองที่ล้าสมัย
  - ง. การแนะนำจากที่ปรึกษาชาวต่างประเทศ
6. จากข้อ 5 ถ้าหากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวไม่ทรงดำเนินการปฏิรูปการปกครอง อาจก่อให้เกิดผลเช่นใด
  - ก. อาจตกเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตก
  - ข. เกิดความแตกแยกขึ้นภายในบ้านเมือง
  - ค. พัฒนาการทางการเมืองเกิดความล่าช้า
  - ง. ไม่เกิดประชาธิปไตยอย่างแท้จริงในมืองไทย

7. การที่ระบบเศรษฐกิจของไทยเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจโลก เป็นผลมาจากเหตุการณ์สำคัญในข้อใด

ก. การทำสนธิสัญญาเบอร์นี

ข. การค้าในระบบบรรณาการกับจีน

ค. การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง

ง. การค้าแบบผูกขาดโดยพระคลังสินค้า

8. จุดมุ่งหมายของการปฏิรูประบบเงินตราในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวคือข้อใด

ก. เพื่อป้องกันการทำเงินปลอม

ข. เพื่อให้มีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอ

ค. เพื่อให้ชาวต่างชาติยอมรับเงินไทย

ง. เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการซื้อขาย

9. พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวข้อใดที่ก่อให้เกิดผลต่ออย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยในภายหลัง

ก. สร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

ข. ริเริ่มในการจัดทำแผนงบประมาณ

ค. ส่งเสริมทางด้านการศึกษาเกษตร

ง. ปฏิรูปการคลังให้มีความทันสมัย

10. ระบบการรับราชการที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำมาใช้แทนการเกณฑ์ แรงงานหลังจากยกเลิกระบบไพร่คือข้อใด

ก. การจ่ายค่าแรงให้กับแรงงาน

ข. การจ้างชาวจีนมาทำงานแทนคนไทย

ค. การให้ชาวยุโรปที่มีอายุ ๑๘ ปี รับราชการเป็นทหาร

ง. การจ่ายเงินให้กับทางราชการเพื่อละเว้นการใช้แรงงาน

11. การเลิกทาสในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสำเร็จด้วยดี เป็นเพราะเหตุผลใด

ก. ทาสมีจำนวนน้อย

ข. รัฐใช้กฎหมายบังคับ

ค. คนไทยเกรงกลัวพระมหากษัตริย์

ง. นายและทาสต่างปรับตัวกันได้

12. จุดมุ่งหมายสำคัญในการเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือข้อใด

ก. แสวงหาพันธมิตรจากชาติในยุโรป

ข. ศึกษาความเจริญของชาติในยุโรป

ค. เจริญกับชาติในยุโรปให้เข้ามาลงทุนในไทย

ง. ต้องการแสดงฐานะของประเทศไทยให้ชาติในยุโรปได้รู้จัก

13. การแก้ไขปัญหาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวต่อกับคุกคามของชาติตะวันตก ได้แก่ข้อใด

ก. การยอมโอนอ่อนผ่อนตามตามความต้องการของชาติตะวันตก

ข. เสด็จประพาสยุโรปเพื่อเจรจาและหาพันธมิตรที่จะช่วยสนับสนุนไทย

ค. ยอมให้มีประเทศมหาอำนาจเป็นที่ปรึกษาเพื่อจะได้दानอำนาจกับชาติอื่น

ง. ส่งทูตไปเจรจากับชาติตะวันตกเพื่อให้เลิกคุกคามและเป็นภัยต่อความมั่นคงของไทย

14. ประเทศต่างๆ ยินยอมแก้ไขสนธิสัญญากับไทยภายหลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยมีข้อแม้ว่าไทยต้องทำสิ่งใด จึงจะยอมแก้ไขสนธิสัญญาให้

- ก. จ่ายค่าปรับที่ยกเลิกสนธิสัญญาให้แก่ประเทศต่างๆ
ข. ไทยต้องประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ๕ ปี
ค. ให้ประเทศต่างๆ ส่งผู้แทนเข้ามาร่างสนธิสัญญาฉบับใหม่ร่วมกับไทย
ง. ยอมให้ประเทศต่างๆ เข้ามาแทรกแซงกิจการภายในของไทย

15. จุดมุ่งหมายสำคัญในการปฏิรูประบบกฎหมายและการศาลของไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวคือข้อใด

- ก. เพื่อให้ความยุติธรรมแก่ราษฎร
ข. เพื่อให้ประเทศเพื่อนบ้านนำไปเป็นแบบอย่าง
ค. เพื่อให้ประชาชนตื่นตัวในการศึกษาเรื่องกฎหมาย
ง. เพื่อยกเลิกสิทธิสภาพนอกอาณาเขตที่ไทยต้องสูญเสียไป

16. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของไทยในข้อใดที่ทำให้ไทยเข้าสู่สังคมนานาชาติ อย่างเต็มตัว

- ก. การทำสนธิสัญญาเบาริงในสมัยรัชกาลที่ 4
ข. การเสด็จประพาสยุโรปของรัชกาลที่ 5
ค. การเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 ในสมัยรัชกาลที่ 6
ง. การจ้างที่ปรึกษาชาวต่างประเทศเข้ามาทำงานในสมัยรัชกาลที่ 7

17. เหตุผลสำคัญที่ทำให้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกาศเข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ 1 คืออะไร

- ก. เพื่อถ่วงดุลอำนาจของพันธมิตร
ข. เพื่อแก้ไขสนธิสัญญาที่เสียเปรียบ
ค. เพื่อป้องกันการถูกคุกคามจากฝรั่งเศสและอังกฤษ
ง. เพื่อยกฐานะของประเทศไทยให้ทัดเทียมกับชาติมหาอำนาจ

18. ข้อใดเป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีแนวความคิดที่จะให้มีประชาธิปไตยขึ้นในเมืองไทย

- ก. การตั้งเทศบาล
ข. การตั้งสภาองคมนตรี
ค. การตั้งอภิรัฐมนตรีสภา
ง. การเตรียมการร่างรัฐธรรมนูญ

19. ปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เกิดจากสาเหตุในข้อใดเป็นหลัก

- ก. เศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก
ข. ค่าเงินดอลลาร์สูงขึ้น
ค. การเก็บภาษีไม่ได้ผล
ง. ค่าใช้จ่ายซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์

20. การแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวข้อใดที่จัดว่ามีผลกระทบต่อเสถียรภาพของรัฐบาลอย่างมาก

- ก. การพิมพ์ธนบัตรเพิ่ม
ข. การปลดข้าราชการออก
ค. การขายหุ้นสำรองทองคำ
ง. การให้ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุน

